

Türkiye’deki Akademik Yönetim Yazınında Süreklilik ve Değişim: 2000’li Yıllar Üzerine Bir İnceleme*

Serkan Dirlik¹⁺, Yasin Şehitoğlu²

¹ (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İşletme Bölümü, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Muğla, Türkiye)
² (Yıldız Teknik Üniversitesi, İşletme Bölümü, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İstanbul, Türkiye)

ARTICLE INFO

Yayın Bilgisi

Received/Başvuru
29/01/2016

Accepted/Kabul
08/03/2016

Anahtar Sözcükler:

Türk yönetim yazını
Atıf analizi
Ortak atıf analizi

* Bu çalışmanın önceki versiyonlarının özetleri 27-30 Kasım 2014 tarihlerinde düzenlenen 12. Uluslararası Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi ve 14-16 Mayıs 2015 tarihlerinde düzenlenen 23. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi’nde sunulmuştur.

ÖZ

Bu çalışmada Türkiye’de yayımlanan beş dergideki yönetim çalışmalarının atıfları analiz edilerek 2000’li yıllarda yönetim alanının temel karakteristikleri incelenmektedir. Sonuçlar, 2000’li yıllarda da daha önceki yıllardaki yazının bazı özelliklerinin süregeldiğini fakat bazı değişimlerin de söz konusu olduğunu göstermektedir. Bu çalışmada, incelemeye dahil edilen ve 2000’li yıllarda yayın hayatına başlayan Yönetim Araştırmaları Dergisi’nin, Türkiye’deki yönetim yazınının karakteristiklerinden hem yaklaşım hem de ilgi alanı açısından önemli ölçüde farklılaştığı da görülmüştür.

Continuity and Change in Academic Management Literature in Turkey: A Study on the 2000s

ABSTRACT

This study examines the main features of management discipline in the 2000s by analyzing citations of management studies published in five academic journals in Turkey. Results show that some features used in previous years in literature have been maintained but some changes have also been observed. Management Research Journals which were analyzed in this study and started publishing articles in the 2000s were found to significantly differ from characteristics of Turkish management literature with regards to both approach and central concerns.

1. Giriş

Türkiye'deki yönetim yazınına çeşitli amaçlarla inceleyen araştırmaların önemli sayıda çalışmayı içerecek ölçüde bir birikim sağladığı bilinmektedir.¹ Türkiye'de yönetim yazınına inceleyen çalışmalar, hem işletmeler ile ilgili Türkiye'deki akademik faaliyetin başladığı (Üsdiken, 2003) hem de yönetimden söz eden ilk çalışmaların ortaya çıkmaya başladığı (Üsdiken ve Çetin, 2001) 1930'lu yıllardan bu yana değerlendirmeler sağlayabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki yönetim yazınına yapıyla yaklaşım özelliklerini inceleyen ve Üsdiken'in öncülüğündeki araştırmacılarla yürütülen araştırma programına² (Üsdiken ve Pasadeos, 1991; 1992a, Üsdiken ve Çetin, 1999; 2001; Üsdiken ve Erden, 2002), Türkiye'deki yazının 2000'li yıllardaki (2000-2009) durumunun analizini de ekleyerek, yazının genel olarak yapısal ve yaklaşım özelliklerini tarihsel olarak inceleme girişimini sürdürmektir. Bu amaç yerine getirilirken, 2000'li yıllarda Türkiye'de yayın hayatına başlayan ve sadece yönetim ve organizasyon alanı araştırmalarının yayınlandığı ilk ve tek akademik dergi olan *Yönetim Araştırmaları Dergisi* (YAD) de incelemeye dahil edilmiştir. Çalışmanın bir diğer amacı da, YAD'daki araştırmaların genel yapısal ve yaklaşım özelliklerini değerlendirmektir. Bu çalışmanın temel olarak cevap aradığı sorular, Türkiye'deki yönetim yazınına geçmişteki özellikleri 2000'li yıllarda da sürmekte midir, eğer değişimler söz konusu ise ne gibi değişimler olmuştur ve disipline özgü bir yayın ortamındaki araştırmaların yazının genel

¹ Türkiye'deki yönetim ve organizasyon alanı ile ilgili yazını çeşitli amaçlarla inceleyen çalışmaları topluca değerlendiren bir çalışma için bakınız Dirlik (2016).

² Buradaki araştırma programı ifadesini kullanmanın özel bir anlamı vardır. Araştırma programı ifadesi ile Türkiye'deki yönetim yazınına belli bir zaman kesitindeki durumunu inceleyen belli bir araştırma grubu kastedilmektedir. Bu çalışmalar, sadece yönetim alanının belli bir alt alanına veya belli bir konudaki durumunun tespitine odaklanmayan, belli bir zaman kesitinde yönetim alanının genel yapısı ve yaklaşım özelliklerini disiplinin alt alanlarını da hesaba katarak inceleyen çalışmalardır. Bizim çalışmamızın temel amacı da bu araştırma grubunun ortaya koymuş olduğu yazının genel yapısal ve yaklaşım özelliklerinin 2000'li yıllarda değişip değişmediğini incelemektir. Bu araştırma grubu dışında kalan sadece belli alt alanlar veya konular açısından Türkiye'deki yönetim yazınına inceleyen birçok çalışma da söz konusudur. Örneğin daha spesifik olarak örgütler ve yönetim alanı ile ilgili (Üsdiken ve Pasadeos, 1993), insan kaynakları yönetimi alanı ile ilgili Üsdiken ve Wasti (2002), Sayılar (2005), Benligiray (2009), Akar (2013), Koç vd. (2013), Kalemci ve Tuncay (2015), stratejik yönetim alanı ile ilgili Dalyan (2002), Duman vd. (2005), Barca ve Hızıroğlu (2009), Akdeve ve Köseoğlu (2013), Köseoğlu vd. (2013), Köseoğlu vd. (2014), örgütsel davranış alanı ile ilgili Üsdiken (2004), Erdem (2009), Duygulu ve Sezgin (2015), hem örgüt kuramı hem de örgütsel davranış alanı ile ilgili Yozgat ve Kartaltepe (2014), örgüt kuramı alanı ile ilgili Üsdiken (1995), Kırkbeşoğlu vd. (2014), Türker ve Yalçınkaya (2014), Yalçınkaya ve Türker (2014; 2015), eleştirel yaklaşım açısından yazının durumu ile ilgili Alakavuklar (2010), Alakavuklar ve Parker (2011), Özcan (2012) ve kurumsal kuram ile ilgili Özen (2004) ve Tayşir'in (2014) çalışmalarına bakılabilir.

yaklaşım özellikleri ile benzeşmekte veya farklılaşmakta mıdır şeklinde ifade edilebilir.

Çalışmanın ilerleyen bölümlerinde ilk olarak, 2000'li yıllar öncesinde Türkiye'deki yönetim yazınına genel yapısal ve yaklaşım özellikleri değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme, ele alınan çalışmaların inceledikleri zaman kesitine göre sıralanarak yapılmıştır. Bu bölümü izleyen bölümde araştırmanın yöntemi ve veri seti hakkında bilgiler sunulmuştur. Çalışmanın dördüncü bölümünde araştırmanın bulguları aktarılmıştır. Çalışma, araştırma bulguları ile ilgili tartışmanın yapıldığı bir bölümle sonlandırılmıştır.

2. 2000'li Yıllar Öncesinde Türkiye'deki Akademik Yönetim Yazınına Genel Yapısı ve Yaklaşım Özellikleri

Türkiye'de yönetim ve organizasyon olarak yaygın adla anılan yönetim disiplinine ait yayınlardan hareketle disipline ilişkin değerlendirmeler sağlayan ve en erken zaman kesitine sahip çalışmaların Üsdiken ve Çetin'e ait (1999; 2001) çalışmalar olduğu ifade edilebilir.

1950'lerdeki yaşanan gelişmelerin yazına etkisini değerlendirmek amacıyla 1935-1965 yılları arasındaki dönemde yayınlanmış 23 makaleyi derinlemesine inceleyen Üsdiken ve Çetin (1999), makalelerin büyük bir kısmının esas niyetinin genel öğütler verme ve ilkeler önerme olduğunu, çalışmaların araştırma sonucu sunmadıklarını, egemen eğiliminin Türkiye bağlamına değil kavramlara, ilkelere ve tekniklere yönelik olduğunu ve benimsenen yönetim modelleri açısından Fayolist ilke ve işlevler yaklaşımının ön planda olduğunu tespit etmişlerdir (Üsdiken ve Çetin, 1999: 57). 1950 yılı öncesi ve sonrası açısından kıyaslanmanın yapıldığı çalışmada genel öğütler verme ve ilkeler önerme eğiliminde olan makalelerin oranı açısından bir değişim olmadığı fakat bir veya bir takım teknikleri öğretme niyetiyle yazılan çalışmaların sonraki dönemde arttığı tespit edilmiştir. (Üsdiken ve Çetin, 1999: 58). Yazarlar, yol gösterici olma ve Türkiye bağlamını dikkate almama eğiliminin Türkiye'deki yazının ana özellikleri olduğunu da vurgulamışlardır (Üsdiken ve Çetin, 1999: 60). Aynı dönem için fakat bu sefer yayın çeşidini arttırarak yaptıkları incelemede Üsdiken ve Çetin (2001), 1950'li yıllar ile birlikte Türkiye'deki yazının yönünün genel yönetim ve insan ilişkileri yaklaşımına doğru kaydığını ortaya koymuşlardır. 1950-1965 zaman kesitindeki araştırmasında ise Üsdiken (2004), 1960'larla birlikte insan ilişkilerini sosyal politika içerisinde değerlendiren daha geniş bir yaklaşımdan kurum/örgüt içi odaklı yönetsel açıdan yaklaşan yaklaşıma doğru kaydığını tespit etmiştir.

Türkiye'deki akademik yönetim yazının özellikleri ile ilgili değerlendirme sağlayan çalışmaları inceledikleri zaman kesiti sırasına göre değerlendirmeye devam edecek olursak, yukarıda belirtilen araştırmalara eklenilebilecek bir diğer çalışma 1966-1978

dönemindeki makaleleri inceleyen Üsdiken vd.'nin (1998) çalışmasıdır. 118 makaleyi inceledikleri çalışmalarında yazarlar, yönetme işi hakkında genel öğütler veren ve ilkeler öneren çalışmaların ağırlıkta olduğunu, veri temelli çalışmaların sayısının çok düşük olduğunu, makalelerin esas niyetinin, genel öğüt vermekten belirli bir yönetim tekniğini açıklamaya doğru kaydığını ve kavramsal tartışma türünde çalışmaların arttığını tespit etmişlerdir (Üsdiken vd. 1998: 72). Araştırma bulgularına göre, makaleler büyük ölçüde Türkiye bağlamını dikkate almamaktadır (Üsdiken vd. 1998: 73). Ayrıca, çalışmalarda ilkeler ve işlevler yaklaşımından insan ilişkileri yaklaşımı ile sistem ve durumsallık yaklaşımına doğru bir yönelim olduğu da tespit edilmiştir (Üsdiken vd. 1998: 82). Yazarlar, ilgili dönemde yazının ABD'deki yaklaşım ve uygulamaları ithal etme çabası içinde olduğunu ve genel öğüt veren ve ilkeler sunan makalelerin çoğunlukta olduğunu belirtmişlerdir (Üsdiken vd., 1998). Yazarların (Üsdiken vd., 1998) bu bulguları, Berkman'ın (1987), 1968-1987 yılları arasında Amme İdaresi Dergisi'nde yayınlanan 99'u yönetim ve organizasyon alanına ait 503 makaleyi incelediği çalışması tarafından da desteklenmektedir. Bu çalışmaya göre de yönetim yazınına ait çalışmalar, Türkiye'deki sosyo-kültürel-ekonomik bağlamı hesaba katmamakta ve çoğunlukla Amerikan yazınındaki kavram ve modelleri aktarmaktadır (Berkman, 1987: 27-28).

1970'lerden 2000'lere kadar olan süredeki yazın önceki dönemlere göre daha fazla incelemeye konu edilmiştir. Örneğin 1972-1991 yıllarında Türkiye'deki dört dergiye ait 173 makalenin atıflarını bibliyometrik analiz ile inceleyen Üsdiken (1996), yazının daha fazla uygulama yönelimi olduğunu, atıf sıklık ortalamasının inceleme dönemi süresince değişmediğini, Türkiye'deki yazının büyük ölçüde, özellikle de Anglo-Sakson, yabancı yazına bağımlı olduğunu tespit etmiştir (Üsdiken, 1996: 38-39-40). İncelenen dönemdeki hakim yaklaşımları belirlemek için yaptığı ortak atıf analizi sonuçlarına göre, "yönetime süreç yaklaşımı" ile "davranışsal yaklaşımın" yazında hakim "normatif yaklaşımlar" olarak iki farklı küme oluşturmaktadır (Üsdiken, 1996: 40-41). Çalışma ayrıca 70'lerde davranışsal yaklaşımın daha güçlü etki yaparken, 80'lerde ise bu etkinin azalarak yönetime "süreç yaklaşımının" hakim yaklaşım olarak belirlediğini de ortaya konmuştur (Üsdiken, 1996: 41). Ortak atıf analizi sonuçları, ayrıca incelenen dönem itibarıyla açık sistem ve durumsallık yaklaşımının sınırlı ilgi gördüğünü, bunların yönetim süreci ve davranışsal yaklaşıma rakip olabilecek durumda olmadıklarını ve örgüt kuramındaki o dönem açısından yeni perspektiflere (kaynak bağımlılığı, popülasyon ekolojisi, kurumsal kuram, işlem maliyetleri yaklaşımı, vekalet kuramı, yorumlayıcı yaklaşımlar) olan ilginin düşük düzeyde kaldığını ortaya koymuştur (Üsdiken, 1996: 42-43).

1975-1989 dönemine ilişkin Üsdiken ve Pasadeos (1992a; 1992b) iki çalışması da döneme ilişkin bilgiler sağlamaktadır. 1975-1989 yılları arasında dört dergide yayınlanmış 237 yönetim araştırmasını atıf analizi yöntemiyle inceleyen Üsdiken ve Pasadeos (1992a), 80'lerle birlikte görgül temeli olan çalışmaların arttığını, personel yönetimiyle ilgili çalışmaların atıf yoğunlukları açısından örgütler ve yönetim ile örgütsel davranış alanlarına göre daha az olduğunu ve kitap ve kitap bölümlerine verilen atıfların toplam atıflar içerisinde önemli bir paya sahip olduğunu tespit etmişlerdir (Üsdiken ve Pasadeos, 1992a: 116-119). Yazarlar, araştırma bulgularından hareketle yazındaki en belirgin değişimin Türkçe kaynaklara verilen atıfların oranının artması olduğunu ve "öğretme/yol gösterme" normlarının yazını etkilediğini ifade etmişlerdir (Üsdiken ve Pasadeos, 1992a: 116-119). Diğer çalışmalarında ise yazarlar (Üsdiken ve Pasadeos, 1992b), 237 makaleyi yöntemsel özellikleri açısından incelemişlerdir. Araştırmaya göre, çok az yayının bir veri tabanı olduğu, 1980 sonrası görgül çalışmaların sayısında anlamlı bir artış olduğunu, görgül çalışmaların da ağırlıklı olarak ankete dayalı yöntemi, kesitsel zaman çerçevesini ve birey analiz düzeyini benimsediklerini tespit etmişlerdir. Yazarlar, araştırmaların tasarım ve yöntemsel açıdan sorunları olduğu ve "tarama, izlenim aktarma ve uygulama yöntemi tanıtma" amacındaki çalışmaların arttığını da belirtmişlerdir (Üsdiken ve Pasadeos, 1992b: 260).

1990'lı yıllarda da hem yazındaki araştırmaların yöntemsel özellikleri hem de genel özellikleri incelenmiştir. 1996-1998 zaman kesitinde yazındaki araştırmaların yöntemsel durumu bildiriler üzerinden inceleyen Özen (2000), kongre bildirimlerinin, bazı açılardan Üsdiken ve Pasadeos'un (1992b) bulgularını da 90'lı yıllar için destekleyerek, yöntemsel sorunları olduğunu fakat veri analiz aşamalarında bu sorunları giderici nitelikler gösterdiklerini tespit etmiştir (Özen, 2000: 113). 1990-1999 yılları arasında yazının genel özelliklerini değerlendiren Üsdiken ve Erden (2002), dört akademik dergideki (Amme İdaresi Dergisi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi İİBF Dergisi, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, ODTÜ Gelişme Dergisi) yönetimle ilgili 174 makaleyi atıf ve ortak atıf analizi yöntemiyle incelemişlerdir. Araştırma sonuçları, 90'lı yıllarda erken dönemdeki yaklaşımından daha modern "davranışçı" bakış açısının yazında egemen olduğunu (Üsdiken ve Erden, 2002: 99), en fazla atıf alan yayınların ders kitabı olduğunu ve Türkçe kaynakların yabancı kaynaklara oranla daha fazla merkezde olduğunu (Üsdiken ve Erden, 2002: 100) ortaya koymaktadır. Yazarlara göre bu dönemdeki yazına yazarların ifadesiyle "yöneticilik" bakış açısı hakimdir (Üsdiken ve Erden, 2002: 101). Örgütler ve yönetim ve insan kaynakları alt alanlarının kendi içlerinde bölünmüş bir görünüm içindeyken örgütsel davranış alanı daha bütünlüklü bir görünüm içindedir

(Üsdiken ve Erden, 2002: 104-107). Yazarlara göre, davranışçı anlayış 90'lardaki yazında en güçlü bakış açısidir (Üsdiken ve Erden, 2002: 108). Yazarlar ayrıca, örgütler ve yönetim alt alanı içerisinde örgütler konusundaki ilginin "1980 öncesinin tanımlarıyla sınırlı kaldığı ve yönetim içinde kaybolmaya yüz tuttuğu" da belirtilmektedir (Üsdiken ve Erden, 2002: 109).

1970-1999 döneminde uluslararası ve ulusal dergilerde yayınlanmış yönetim ve organizasyon makalelerini inceleyen Üsdiken ve Wasti'nin (2009) çalışmalarındaki farklı bilgi üretme modelinin tespit etmeye çalışmışlardır. En büyük kümede gruplaşan yönetim makalelerinin genel özellikleri olarak düşük bilim yönelimli olmaları, güçlü pratik yönelime sahip olmaları, ampirik temelden yoksun olmaları ve bağlamı az dikkate almalarıdır (Üsdiken ve Wasti, 2009: 1074-1075). 1970'li yıllar (1972-1979) ile 1990'lı yıllardaki (1990-1999) 318 yönetim makalesi üzerinden yazının "bilimleşme" ve "Türkiye kaynaklı yazınla ilişki" boyutları açısından bir değişim olup olmadığını dönemselsel olarak karşılaştırmalı bir biçimde inceleyen Üsdiken ve Erden (2001), örgütsel davranış alt alanına ait çalışmalarda artış olduğu, kavramsal çalışmalarının sayısı azalırken, görgül çalışmalarda artış yaşandığını tespit edilmiştir. Çalışmada, bilimleşme ile Türkçe kaynaklı yazınla ilişki kurma arasında negatif ilişki olduğu ve hem atıf yoğunluğunun hem de makalelere atıf oranının arttığı tespit eden yazarlar, atıf yoğunluğunun çalışmaların yazarlarının kurum türü açısından farklılaştığını da tespit edilmiştir (Üsdiken ve Erden, 2001: 20-21). Atıflar içinde akademik dergi makalelerinin payının iki katına çıktığını fakat Türkçe makalelerin makale atıfları içindeki oranında bir farklılık olmadığını da tespit etmişlerdir (Üsdiken ve Erden, 2001: 22). Yazarlara göre, inceledikleri dönem açısından, "Türkiye'de tarihsel olarak oluşmuş farklı akademik geleneklerin ürettiği yayın yapmaya ilişkin anlayış ve kalıplar arasındaki farkların da değişmeden sürmesi" söz konusudur (Üsdiken ve Erden, 2001: 23). Yazarlar ayrıca, görgül araştırmaların artışıyla yazında "görünüm" değişikliği olduğunu fakat araştırma yapma konusundaki özelliklerin eski özellikleri sürdürdüğünü yada sınırlı ölçüde değiştiğini de ifade etmişlerdir (Üsdiken ve Erden, 2001: 25). Türkiye'deki yönetim ve organizasyon yazınının temel özelliklerini ve sorunlarını değerlendirdiği çalışmada Özen (2002), Üsdiken ve Erden'in (2001) belirttikleri görgül araştırmaların görünürde bir değişiklik yaptıkları fakat geçmiş özelliklerini korumaları durumuyla ilgili önemli bir tespit yapmaktadır. Yazar, Türkiye'deki yönetim yazınındaki görgül araştırmaların çoğunlukla "törenselsel görgülcülük anlayışı" olarak isimlendirdiği anlayışı taşıdıklarını belirtmiştir. Yazara göre bu anlayış, "yazında egemen olan yönetimsel/evrenselci geleneğin, görgülcü anlayışı benimsemesinden doğmaktadır (Özen, 2002: 187). Yazara göre bu anlayışın biçimlendirdiği araştırma mantığı "anlama-açıklamak amacıyla kuram

geliştirme veya mevcut kuramlara katkıda bulunma kaygısı taşımaksızın, yönetimsel-evrenselci anlayışla, ABD kaynaklı modellerin Türkiye'de ne ölçüde uygulandığını tespit etmekten" ibarettir Özen (2002: 194-195). Özen (2002: 189), bu anlayışa sahip çalışmaların, "Türkiye'deki yönetimsel/örgütsel olguları anlama ve açıklamaya yönelik bilgi birikimine yeteri kadar katkı sağlayamadığı", "kuram geliştirme ve mevcut kuramları farklı bağlamlarda sınyarak tadil etme çabası göstermediği" ve "Türkiye'deki olguları kendi bağlamı içinde anlamamızı sağlayacak kuram ve modelleri üretmekten uzak göründüklerini" de belirtmiştir.

Giriş bölümünde de ifade edildiği gibi, bu araştırmada 1930'lu yıllardan 2000'li yıllara kadar yazındaki özellikleri takip eden araştırmaların ortaya koyduklarına 2000'li yılları da eklemek amaçlanmıştır. Kısaca ve belli başlı çalışmaların öne çıkan tespitlerine değinilerek aktarılan yazının gelişiminden de anlaşıldığı gibi, 1930'lardan 2000'lere yazının özellikleri önemli değişimler geçirmiştir. 2000'li yıllar açısından ise yazının genel yapısı ve yaklaşımsal özellikleri incelenmemiştir. Ayrıca 2000'li yıllarda alana özgü bir yayın ortamının da söz konusu olması, bu yayın ortamındaki araştırmaları incelemeye değer kılmıştır.

3. Yöntem

Araştırma literatür taraması araştırması olup, analiz yöntemi bibliyometrik yöntemdir. Bibliyometrik analiz, bilimsel yayınlardan elde edilmiş kaynakça verisinin toplanmasını, işlenmesini ve analizini belirtir (Verbeek vd., 2002: 181). Bibliyometrik analiz temelli yaklaşım belirli bir alandaki araştırmaların değerlendirilmesi açısından nesnel bir yaklaşım olarak kabul edilmektedir (Acedo ve Casillas, 2005). Bibliyometrik analiz, genellikle atıf ve ortak atıf analizi olarak gruplandırılır (Bibliyometrik analiz kapsamında, atıf analizi ve ortak atıf analizini birlikte alan örnek çalışmalar için örneğin bkz. Ramos-Rodriguez ve Ruiz-Navarro, 2004; Üsdiken ve Pasadeos, 1995). Atıf analizi, atıfların doğrudan sayılmasına dayanırken, ortak atıf analizi ise dokümanlar arasındaki veya doküman setleri arasındaki ortaklığın bir ölçümü olarak çiftleştirilmiş atıfları kullanır (Charvet vd., 2008: 48). Atıf analizi yöntemi, bilimsel toplulukların ilgi ve algılarını nesnel olarak değerlendirmek için kullanılan bir yöntem olarak da tanımlanmıştır (Griffith vd., 2008).

Araştırmanın analiz birimi, Türkiye'deki beş dergide 2000-2009 yıllarında yayınlanan yönetim ve organizasyon alanına ait makalelerin atıflarıdır. Üsdiken öncülüğünde yapılan daha önceki araştırma programı ile bağlantı kurabilmek için, bu çalışmada da atıfları incelenen yönetim ve organizasyon alanı makaleleri Amme İdaresi Dergisi, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, ODTÜ Gelişme Dergisi ve Eskişehir Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Dergisi'nde 2000-2009 yıllarında yayınlanan makalelerdir. Bu dergilere ek olarak, 2001 yılında yayın hayatına başlayan ve yönetim ve organizasyon alanına özgü makalelerin yayınlandığı YAD da inceleme kapsamına alınmıştır. YAD'daki makalelerin bu araştırmaya konu edilme sebebi, YAD'daki makalelerin diğer belirttiğimiz dergilerdeki yönetim ve organizasyon alanındaki makalelerin yaklaşımsal özelliklerinden farklılaşp farklılaşmadığını tespit etmek, farklılaşıyorsa nasıl farklılaştığını ortaya koymaktır.

Bu çalışmanın verisi, beş dergide yayınlanan 261 yazara ait 173 yönetim alanı ile ilgili makaledeki 7767 atıftan oluşmaktadır. (Makalelerin sayısal dağılımı şöyledir: Amme İdaresi: 60, EAÜİİBF: 30, ODTÜ Gelişme: 16, İÜ İşletme Fakültesi: 18, YAD: 49). Yazarların kendi çalışmalarına yaptıkları atıflar ve aynı eserin farklı baskılarına yapılan atıflar birleştirildikten sonra arta kalanlar belirtilen sayıdan çıkarıldığında 7561 atıf analiz için geride kalmıştır. Belirtilen dergilerdeki makalelerin tespiti için öncelikle bu çalışmanın iki yazarı birbirlerinden bağımsız olarak ilgili dergilerde tarama yürütmüşlerdir. Yukarıda belirtildiği gibi daha önceki araştırmalarla bağlantı kurabilmek için Üsdiken ve Pasedeos'un (1991: 50-51) alt alan sınıflandırması (Örgütsel Davranış, Örgütler ve Yönetim, İnsan Kaynakları) ve bu alt alanlara ilişkin tanımlamaları bu araştırmada da kullanılmıştır (Bakınız Ek 1.). Daha sonra bu çalışmanın yazarları tarafından yapılan bağımsız taramalar karşılaştırılmıştır. 173 makalenin 16'sının farklı alt alanlarda sınıflandığı görülmüştür. Tekrar bu makaleler üzerinde değerlendirmeler yapılarak bu makaleler de ortak alt alanlara tanımlanmıştır. Sonuç olarak, yönetim alanı ile ilgili beş dergide yayınlanan 173 makalenin 62'si örgütsel davranış, 87'si örgütler ve yönetim ve 24'ü insan kaynakları makalesi olarak ayrıştırılmıştır (Analize konu edilen 173 makale ve alt alanlara göre ayrıştırması için Ek 2.'ye bakınız.) Örgütsel davranış alt alanına ait 62 makalede 2666, örgütler ve yönetim alt alanına ait 87 makalede 4076 ve insan kaynakları alt alanına ait 24 makalede 819 atıf olduğu tespit edilmiştir. Atıfların yaklaşık % 54'ü örgütler ve yönetim alt alanında, % 35'i örgütsel davranış ve yaklaşık % 11'i insan kaynakları yönetimi alt alanında kodlanan makalelerin atıflarıdır (Atıfların deseni için Ek 3.'e bakınız.). 7561 atıf yayın türlerine göre ayrıştırıldığında, 16 atıf kişisel görüşmeye, sekiz atıf yayınlanmamış çalışmaya, 193 atıf bildiriye, 2010 atıf kitaba, 576 atıf kitap bölümüne, 55 atıf gazete yazısı ve/veya popüler dergi yayınına, 178 atıf internet yazısına veya sayfasına, 4300 atıf makaleye, 137 atıf kurum raporu ve/veya çalışmasına ve kanun maddesine ve 88 atıf tezlere verilen atıflardır. Makaleye verilen atıflar toplam atıf sayısı içerisindeki oranı yaklaşık % 57'dir ve en fazla atıf verilen referans türüdür. Atıflar için analizler iki aşamalı olarak yapılmıştır. Öncelikle YAD haricindeki dergilerdeki

atıflar alanlar itibarıyla analize tabi tutulmuştur. Daha sonra YAD dergisi kendi içinde analize tabi tutulmuştur.

4. Bulgular

Atıf analizi ve ortak atıf analizler sonucu, araştırmanın bulguları şu şekilde özetlenebilir. Tablo 1.'de Amme İdaresi Dergisi, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, ODTÜ Gelişme Dergisi ve Eskişehir Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi'nde 2000-2009 yıllarında yayınlanmış 124 makaleye ait 4219 atıf içerisinde en fazla dört ve üzeri atıf alan 32 çalışma görülmektedir.

Tablo 1.'den de görüleceği üzere en fazla dört ve üzeri atıf alan çalışmaların içinde kitapların ağırlığı vardır. En fazla dört ve üzeri atıf alan çalışmaların dokuzu makale iken 23'ü kitaptır. Belirtilen dört dergilerdeki yönetim makalelerinde en fazla atıf alan beş eserin hepsi kitaptır. 32 çalışma alanlar açısından değerlendirildiğinde, araştırma yöntemi, veri ölçümü ve analizi ile ilgili üç kitabı dışarıda tutarsak (Nunnally, 1975; Hair vd., 1998; Kurtuluş, 2004), 32 çalışmanın 20'si yönetim disiplini mikro alanlar olarak ifade edilen alanlara ait (Örgütsel Davranış ve İnsan Kaynakları Yönetimi) çalışmalardır. Geri kalan dokuz çalışma ise makro alanlara ait (Örgüt Kuramı ve Strateji) çalışmalardır. Tablo 2.'de YAD dergisine 2000-2009 yıllarında yayınlanmış 49 çalışmaya ait 3342 atıf içerisinde en fazla dört ve üzeri atıf alan 48 çalışma görülmektedir. YAD dergisindeki 49 makalede en fazla dört ve üzeri atıf alan çalışmaların içinde makaleler ağırlıktadır. İki daha sonra kitap bölümü olarak da basılmış olan (DiMaggio ve Powell, 1991[1983]; Meyer ve Rowan, 1991[1977]) 48 çalışmanın 29'u makaledir. Geri kalan 19 çalışmanın 13'ü kitap, 6'sı da kitap bölümüdür. İki veri ölçümü ve analizi (Hair vd. 1998; Nunnally, 1978), bir bilim felsefesi (Kuhn, 1970) ile üç kültür konusundaki çalışmanın (Peters ve Waterman; 1987; Hofstede, 2001; Sargut; 2001) dışındaki 42 çalışmanın makro örgütsel davranış konusunda olduğu görülmektedir. Bu 42 çalışmanın 22'si de yeni kurumsal kuram ile ilgili çalışmalarıdır. En fazla atıf alan 48 çalışmanın dördü Türkçedir. 48 çalışmanın 11'i Türkiye'deki örgütsel ve yönetsel bağlamla ilişkili çalışmalar olduğu da görülmektedir.

İzleyen değerlendirmelerde ortak atıf analizi sonuçlarına yer verilmiştir. Şekil 1.'de Amme İdaresi Dergisi, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, ODTÜ Gelişme Dergisi ve Eskişehir Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi'nde 2000-2009 yıllarında yayınlanmış 124 makaleye ait 4219 kaynağa ait 3 veya üzerinde sıklığa sahip olan ortak yayın çiftlerine ait ağlarının çizimi görülmektedir. 3 kez veya üzerinde makalelerde görülen yayın çifti sayısı 27'dir. Belirtilen dört dergideki makalelerde en fazla iki yayının birlikte görülmeye sıklığı dördüttür. Şekil 1.'den de görüleceği üzere, Bateman ve Organ'ın (1983),

Organ'ın (1988) ve Smith vd.'nin (1983) çalışmaları ikiyeşerli olarak en fazla atıf verilen çalışmalardır (Şekil 1.'deki kaynakların tam künyesi için Ek 4.'e bakınız).

Şekil 1.'den görüldüğü gibi 3 kez veya üzerinde makalelerde görülen yayın çiftleri biri ana küme olmak üzere yedi küme oluşturmuşlardır. Ana küme çalışmalarına bakıldığında örgütsel vatandaşlık davranışı ve iş tatmini konuları ile ilgili çalışmalarının ana kümeyi oluşturduğu görülmektedir (Bateman ve Organ 1983; Organ 1988; Smith vd. 1983; Williams ve Anderson 1991; Organ ve Ryan 1995; Podsakof vd. 2000). Üçer yayından oluşan üç küme söz konusudur. Kümelerden ikisini adalet konusundaki çalışmalar (Bies ve Moag 1986; Folger ve Konovsky 1989; Barling ve Philips 1993; Niehoff ve Moorman 1993; Konovsky, 2000; Colquitt, 2001), diğerini de Türkiye'deki işletmecilik eğitimi ve Siyasal Bilgiler Fakülte'sinin tarihi ile ilgili çalışmalardan oluşmaktadır.

Şekil 2.'den görüldüğü üzere en fazla 5 ve üzerinde skora sahip yayın çiftleri tek bir ana küme oluşturmuştur. Yeni kurumsal kuram çalışmaları ana kümedeki çalışmaların çoğunu oluşturmaktadır. Bu ana kümede makro kurumsal kuram ile ilgili çalışmalar da görülmektedir. En fazla skora sahip yayın çifti Buğra (1995) ve Gökşen ve Üsdiken (2001) çalışmalarıdır. Bu çalışmalar Türkiye'deki büyük işletme grupları ile Türkiye bağlamının etkileşimi ile ilgili çalışmalardır. Bu iki çalışmaya ayrıca Guillen'in (2000) işletme grupları ile ilgili çalışması ile Mayer ve Whittington'un (1999) makro kurumların şirket stratejileri üzerine etkisini ele alan çalışması ilave olmaktadır. Bu dört çalışma dışındaki ağdaki diğer çalışmalar yeni kurumsal kuram ile ilgili çalışmalar olarak ifade edilebilir.

5. Tartışma ve Sonuç

Tablo 1.'de Amme İdaresi Dergisi, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, ODTÜ Gelişme Dergisi ve Eskişehir Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi'nde 2000-2009 yıllarında yayınlanmış 124 makaleye ait 4219 atıf incelendiğinde geçmişe ait bazı karakteristiklerin 2000'li yıllarda da izlerini gösterdiği belirtilebilir. Bu dergilerdeki makalelere ait atıflar içerisinde en fazla atıf alan çalışmalar 90'lı yıllardaki çalışmalardan önemli ölçüde farklılaşsa da 90'lı yıllarda olduğu gibi (Üsdiken ve Erden, 2002) örgütsel davranış alanıyla ilgili çalışmaların ağırlığı görülmektedir. Yine 70'lerin ikinci yarısından itibaren gözlemlenen (Üsdiken ve Pasadeos, 1992b; Üsdiken ve Erden, 2002) kitapların ve ders kitaplarının en fazla atıf alan çalışmalar içerisinde ağırlığını hissettirmesi 2000'li yıllar açısından da incelenen dört derginin makaleleri kapsamında geçerlidir. Belirtilen dört dergilerdeki yönetim makalelerinde en fazla atıf alan beş eserin hepsi kitaptr. Fakat 1990'lı yıllarla kıyaslandığında makalelere atıf vermenin bir miktar arttığı belirtilebilir. Tablo 1.'den de görüleceği üzere en fazla dört ve üzeri

atıf alan çalışmaların sadece dokuzu makaledir. Ayrıca incelenen bu dört dergideki makalelerin atıflarından, Türkiye'de yönetim yazınının oluştuğu yıllardan beri gözlemlenen Türkiye bağlamını dikkate almama veya yeteri kadar dikkate almama (Üsdiken ve Çetin 1999) tavrının 2000'li yıllar için de söz konusu olduğu Tablo 1 ve Şekil 1'den anlaşılmaktadır. 2000'li yıllar için belirtilen bu özellikler yazının geçmiş özelliklerindeki sürekliliğe işaret etmektedir.

YAD'daki çalışmaların atıf deseni incelendiğinde Türkiye'deki yönetim yazınından farklılaşan bir yaklaşıma sahip olduğu belirtilebilir. YAD'daki makalelerde en fazla dört ve üzeri atıf alan çalışmalar ile diğer dergilerdeki makalelerde en fazla dört ve üzeri çalışmalar kıyaslandığında oldukça önemli düzeyde farklılaşma görülmektedir. Beş çalışma dışındaki bütün eserler farklıdır. YAD'da yayınlanan çalışmaların en fazla atıf alan kaynaklar içerisinde ders kitaplarının yer almayışı, YAD'daki çalışmaların Türkiye'deki yönetim çalışmaları açısından geleneksel yaklaşımı kıldığı bir işareti olarak değerlendirilebilir. YAD'daki makalelerin atıfları değerlendirildiğinde yeni kurumsal kuram çalışmalarının ağırlığı görülmektedir. Bu yönü ile YAD'ın uluslararası yazınındaki özellikle örgüt kuramı alanındaki gelişmeleri yakından izlemesi yine YAD'ın Türkiye yönetim yazınının genel karakteristiği dışında bir yaklaşıma sahip olduğunun göstergesi olarak değerlendirilebilir. Araştırma bulguları ayrıca, YAD'ın yönetim yazınındaki çalışmalardaki yaklaşımlardan farklı olarak Türkiye bağlamını daha fazla dikkate aldığına işaret etmektedir. YAD'daki makalelerde en fazla atıf alan çalışmaların ilk ikisi Türkiye ile ilgili meseleleri konu edinmektedir. YAD'ın belirtilen bu farklılıkları göstermesi derginin yayın politikasını oluşturan akademisyenlerin bakış açısı ile ilişkilendirilebilir. Örneğin derginin editörler kurulunda bulunan Behlül Üsdiken ve Şükrü Özen, Türkiye'deki yönetim yazınının tarihsel gelişimi/özellikleri hakkında bizzat araştırma yapan ve yazının örgüt kuramı alanındaki yeni gelişmeleri takip etmeme, Türkiye bağlamını dikkate almama ve benzeri gibi özelliklerini tespit eden araştırmacılar. Belirtilen araştırmacıların çalışmalarıyla ortaya koydukları yazına ait araştırmalarda istenen veya istenmeyen bazı özellikler, YAD'daki araştırmalardan beklenen özelliklere ilişkin dergi politikası oluşturulurken dikkate alınmış olabilir. Yine belirtilen iki araştırmacı, Ek 2.'den de görülebileceği üzere, bu çalışmanın inceleme dönemi süresince YAD'da dörder yayımla en fazla katkı sağlayan yazarlardır. Derginin editörler kurulunda olan bu iki araştırmacının bizzat dergiye yayınları ile katkı sağlamaları da dergi politikasının dergiye yansımada güçlendirici bir etki yapmış olabilir. Ayrıca YAD'ın editörler kurulunda örgüt kuramı alanında çalışan araştırmacıların ağırlığının olması, dergideki özel sayıların seçiminde ve dergiye gönderilen yayınların hakem sürecinden önce dergi için uygun olup

olmamasına ilişkin karar sürecinde bir etkisi olmuş olabilir.

Bu çalışmanın iki noktada katkı iddiası bulunmaktadır. Bu araştırmadaki benimsenen dergiler temelinde, Üsdiken öncülüğünde yapılan incelemeler (Üsdiken ve Pasedeos, 1991, 1992a, 1992b; Üsdiken ve Erden, 2002) 1975 ile 1999 arası 25 yıllık dönemi kapsamaktadır. İlk katkı, Üsdiken öncülüğündeki araştırmacılarca daha önce yapılmış araştırma programına 2000’li yılları ekleyerek Türkiye’de yönetim ve organizasyon yazınının tarihsel seyrini incelemeyi devam ettirmektir. İkinci katkı olarak, 2001 yılında “sadece yönetim/örgüt alanına özgü bir dergi çıkarma niyetiyle” (Özen ve Kalemci, 2009: 105) yayın hayatına başlayan ve temel niyeti derginin şimdiki editörü A. Selami Sargut’un ifadesiyle “alandaki araştırma standartlarını belirlemek” (Özen ve Kalemci, 2009: 105) olan YAD’ın Türkiye’deki alan yazınına etkisini değerlendirmek şeklinde ifade edilebilir. YAD’ın okuyucu kitlesi açısından da belki malum olan dergideki yayınların Türkiye’deki yönetim araştırmalarının genel özelliklerinden farklı bir yaklaşıma sahip olması bu çalışmada görgül değerlendirmeler ile daha da somut bir şekilde ortaya konulduğu düşünülmektedir. Çalışmanın 2000’li yıllarda yazında süregelen özellikleri ve bu dönemdeki değişimleri göstermesi bakımından Türkiye’deki yönetim yazını incelemelerinde bildiklerimize ilaveler yaptığı da düşünülmektedir. İleride yapılacak araştırmalar, YAD’daki yayınlar ile diğer dergilerdeki yayınların özelliklerini karşılaştırmalı bir biçimde inceleyerek farklılaşan özellikler hakkında daha detaylı bilgiler sağlayabilirler. Böylelikle YAD örneğinden hareketle alana özgü yayın ortamlarının ‘Türkiye’deki farklı akademik geleneklerin ürettiği yayın yapmaya ilişkin anlayış veya kalıpları’ değiştirme potansiyeli değerlendirilebilir.

Teşekkür

Yazarlar, bu çalışmadaki ortak atf analizlerinin yapılabilmesi için özel yazılım geliştiren bilgisayar mühendisi Sayın Burak Yeşildağ’a teşekkürü bir borç bilir.

Kaynakça

- Acedo, F. J., Casillas, J. C. (2005). Current paradigms in the international management field: An author co-citation analysis. *International Business Review*, 14(5): 619–639.
- Akar N. (2013). Türk yönetim yazınının son on yıllık kesitinde insan kaynakları yönetimi’ne bakış. *İş, Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, 15(1):72-87. 37.
- Akdeve, E. ve Köseoğlu, M.A. (2013). Türkiye’de stratejik yönetimin akademik örüntüsü nasıl geliyor? Lisansüstü çalışmalar üzerine bir araştırma. *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*, 50(581), 63-74.

- Alakavuklar, O. N. (2010). Eleştirel bakış açısı: Türkiye için bir lüks mü yoksa gereklilik mi?. 18. *Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı*, 290-298. 20-22 Mayıs 2010. Çukurova Üniversitesi İşletme Bölümü Adana.
- Alakavuklar, O.N., Parker, M. (2011). Responsibility and the local: The prospects for critical management in Turkey. *Critical Perspectives on International Business*, 7(4): 326-342.
- Barca, M., Hızıroğlu, M. (2009). 2000’li yıllarda Türkiye’de stratejik yönetim alanının entelektüel yapısı. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 4(1): 113-148.
- Benligiray S. (2009). Türkiye’de insan kaynakları yönetimi alanında yapılan lisansüstü tezler ve bu tezlerde incelenen temaların analizi: 1983-2008. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 4(1): 167-197.
- Berkman, A. Ü. (1987). Amme İdaresi Dergisi’nde yayınlanan makaleler ve Türk yönetim bilimi. *Amme İdaresi Dergisi*, 20(4): 19-42.
- Charvet, F. F., Cooper, M. C., Gardner J. T. (2008). The intellectual structure of supply chain management: A bibliometric approach. *Journal of Business Logistics*, 29(1): 47-73.
- Dalyan, F. (2002). Stratejik yönetim alanında yapılmış lisansüstü çalışmalarla ilgili bir durum saptaması. *Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, III(2), 57-79.
- Dirlik, S. (2016). Türkiye’de yönetim ve organizasyon yazını incelemeleri. (incelemede).
- Duman, Ş. A., Kalemci, R. A. ve Çakar, M. (2005). Türkiye’de stratejik yönetim alanının kapsamını belirlemeye yönelik bir araştırma. *Yönetim Araştırmaları Dergisi*. 5(1), 57-72.
- Duygulu, E. ve Sezgin, O.B. (2015). Türkiye’de örgütsel davranış yazını doktora tezlerine yönelik bir inceleme. *İş ve İnsan Dergisi*, 2(1), 13-25.
- Erdem, F. (2009). Örgütsel davranış alanında niş alanlar nasıl belirleniyor? Ulusal yönetim ve organizasyon kongresi yazını üzerine kısa bir değerlendirme. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 4(1): 65-78.
- Griffith, D. A., Çavuşgil, S. T., Xu, S. (2008), Emerging themes in international business research. *Journal of International Business Studies*, 39: 1220–1235.
- Kalemci, R. A. ve Tuncay, M. (2015). Türkiye ve ABD insan kaynakları yönetimi yazınının ele aldığı konular açısından karşılaştırılması: Bir içerik analizi. 23. *Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı*, Cilt: 1, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Yayınları: Muğla. 550-554.
- Kırkbeşoğlu, E., Sözen, C. ve Kurt, E. (2014). Türkiye’de örgüt kuramı çalışmalarının bibliyometrik profili: Atf ağlarının dönemsel karşılaştırması. 22. *Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı*, Aybil Yayınları: Konya. 199-204.

- Köseoğlu, M. A., Karayormuk, K. ve Barca, M. (2013). Stratejik yönetim literatüründe iş etiğinin sınırları nasıl çiziliyor? Türkiye'deki akademik çalışmalar üzerine bir araştırma. *İş Ahlakı Dergisi*, 6(1): 1-33.
- Köseoğlu, M.A., Akdeve E. ve Karayormuk, K. (2014). Stratejik yönetim araştırmalarında hangi yöntem(ler) uygulanıyor? Lisansüstü tezler üzerine bir araştırma. 22. *Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı*, Aybil Yayınları: Konya. 945-952.
- Koç U., Türker Y. ve Özcan H. M. (2013). Çevre'deki bilim: Türkiye'deki insan kaynakları yönetimi araştırmaları. 21. *Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı*, 750-755. Dumlupınar Üniversitesi. Kütahya.
- Özcan, K. (2012). From the Frankfurt School to Business Schools: Critical management studies in Turkey. *International Journal of Organizational Analysis*, 20(1): 107-123.
- Özen, Ş. (2000). Türk yönetim/organizasyon yazınında yöntem sorunu: Kongre bildirileri üzerine bir inceleme. *Doğu Akdeniz Üniversitesi Turizm Araştırmaları Dergisi*, 1(1): 89-118.
- Özen, Ş. (2002). Türkiye'deki örgütler/yönetim araştırmalarında törenselleşme sorunu. *Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 2(2): 187-213.
- Özen, Ş. (2004). Örgütsel analizde Türkiye kaynaklı kurumsal kuram çalışmaları. *Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 89-100.
- Özen, Ş.ve Kalemci, A. (2009). Ulusal yönetim ve organizasyon kongresi'nin doğuşu, kurumsallaşması ve alana etkileri. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi Türkiye'de Yönetim-Örgüt Alanının Gelişimi Özel Sayısı*, 4(1) 79-112.
- Ramos-Rodríguez, A.-R.I., Ruiz-Navarro, J. (2004). Changes in the intellectual structure of strategic management research: A bibliometric study of the Strategic Management Journal, 1980-2000. *Strategic Management Journal*, 25(10): 981-1004.
- Sayılar, Y. (2005). İnsan kaynakları yönetimi alanının Türkiye'deki gelişim çizgisi: Yönetim organizasyon kongreleri üzerine bir araştırma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2): 147- 176.
- Tayşir, E. A. (2014). Kurumsal kuramın kurumsallaşması: Türkiye kaynaklı kurumsal kuram çalışmalarına ilişkin genel bir değerlendirme. *ODTÜ Gelişme Dergisi*, 41(1), 53-74.
- Türker, Y. ve Yalçınkaya A. (2014). Türk yönetim/örgüt yazınında örgüt kuramı çalışma alanı: 2002-2013 Yılları arası kongre ve çalıştay bildirileri üzerine bir değerlendirme. 22. *Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı*, Konya. 672-678.
- Üsdiken, B. ve Pasadeos, Y. (1991). Türkiye'de yayımlanan yönetimle ilgili makalelerdeki atıflar üzerine bir inceleme. *Araştırma Raporu, SBE/AD 91-02*, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Üsdiken, B. ve Pasadeos, Y. (1992a). Türkiye'de yayımlanan yönetimle ilgili makalelerdeki atıflar üzerine bir inceleme. *Amme İdaresi Dergisi*, 25(2): 107-134.
- Üsdiken, B. ve Pasadeos, Y. (1992b). Türkiye'de yayımlanan yönetimle ilgili veri temelli makalelerde yöntem. *ODTÜ Gelişme Dergisi*, 19(2): 249-266.
- Üsdiken, B. ve Pasadeos, Y. (1993). Türkiye'de örgütler ve yönetim yazını. *Amme İdaresi Dergisi*, 26(2): 73-93.
- Üsdiken, B. (1995). Örgüt kuramında yeni yol ayrımları: Kuzey Amerika, Avrupa ve Türkiye, *Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu Bildirileri*, c. 1., ss. 97-110. Ankara: TODAİE.
- Üsdiken, B. ve Pasadeos, Y. (1995). Organizational analysis in North America and Europe: A comparison of co-citation networks. *Organization Studies*, 16(3): 503-526.
- Üsdiken, B. (1996). Importing theories of management and organization: The case of Turkish academia. *International Studies of Management and Organization*. 26: 33-46.
- Üsdiken, B., Selekler, N. ve Çetin, D. (1998). Türkiye'de yönetim yazınına egemen anlayışın oluşumu: Sevk ve İdare Dergisi üzerine bir inceleme. *Amme İdaresi Dergisi*, 31(1): 57-87.
- Üsdiken, B. ve Çetin, D. (1999). Türkiye'de akademik dünyanın yönetme işine yaklaşımında 1950'li yıllarla birlikte ne değişti?. *Amme İdaresi Dergisi*, 32(4): 47-65.
- Üsdiken, B. ve Çetin, D. (2001). From betriebswirtschaftslehre to human relations: Turkish management literature before and after the Second World War. *Business History*, 43(2): 99-124.
- Üsdiken, B. ve Erden, Z. (2001). Örnek alma, mecbur tutulma ve geçmişe bağımlılık: Türkiye'deki yönetim yazınında değişim. *Amme İdaresi Dergisi* 34(4): 1-31.
- Üsdiken, B. ve Erden, Z. (2002). 1990'lı yıllarda Türkiye'de yönetim alanı: Disiplinin yapısı ve yaklaşımlar. *Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 1(2): 91-112. 28.
- Üsdiken, B. ve Wasti, S. A. (2002). Türkiye'de akademik bir inceleme alanı olarak personel veya "insan kaynakları" yönetimi, 1972-1999. *Amme İdaresi Dergisi*, 35(3): 1-37.
- Üsdiken, B. (2003). Türkiye'de iş yapmanın ve işletmenin akademikleştirilmesi, 1930-1950. *A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 58(1): 119-147.
- Üsdiken, B. (2004). Exporting managerial knowledge to the outpost: Penetration of human relations into Turkish academia. *Management Learning*, 35(3): 255-70.
- Üsdiken B., Wasti S.A. (2009). Preaching, teaching and researching at the periphery: Academic management literature in Turkey, 1970-1999. *Organization Studies*, 30(10): 1063-1082.

- Verbeek, A., Debackere, K., Luwel, M. ve Zimmermann, E. (2002). Measuring progress and evolution in science and technology - I: The multiple uses of bibliometric indicators. *International Journal of Management Reviews*, 4(2): 179–211.
- Yalçınkaya, A. ve Türker, Y. (2014). Türk yönetim/örgüt yazınında örgüt kuramı çalışma alanı: 2002-2013 yılları arası lisansüstü tezler üzerine bir değerlendirme. *V. Örgüt Kuramı Çalıştayı Bildiriler Kitabı*, İstanbul Şehir Üniversitesi, İstanbul.
- Yalçınkaya, A. ve Türker, Y. (2015). Bağlamı dikkate almak: Türkiye kaynaklı örgüt kuramı çalışmaları üzerine bir inceleme. *VI. Örgüt Kuramı Çalıştayı Bildiriler Kitabı*, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla. 36-61.
- Yildirim, O. (2008). Ottoman guilds in the early modern era. *International Review of Social History*, 53, 73-93.
- Yozgat, U. ve Kartaltepe, N. (2009). Ulusal yönetim ve organizasyon kongre kitaplarında yer alan bildirilerin bibliyometrik profili: Örgüt teorisi ve örgütsel davranış bildirileri üzerine bir araştırma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 4(1):149-164
- Zeitlin, J. (2003). Productive alternatives: flexibility, governance, and strategic choice in industrial history. In F. Amatori & G. Jones, *Business History Around the World at the End of the Twentieth Century* (pp. 62-80). Cambridge University Press.

Tablo 1: Amme İdaresi Dergisi, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, ODTÜ Gelişme Dergisi ve Anadolu Üniversitesi İİBF Dergisi'nde Yayımlanan Makalelerde En Fazla Atıf Alan Çalışmalar (2000-2009)

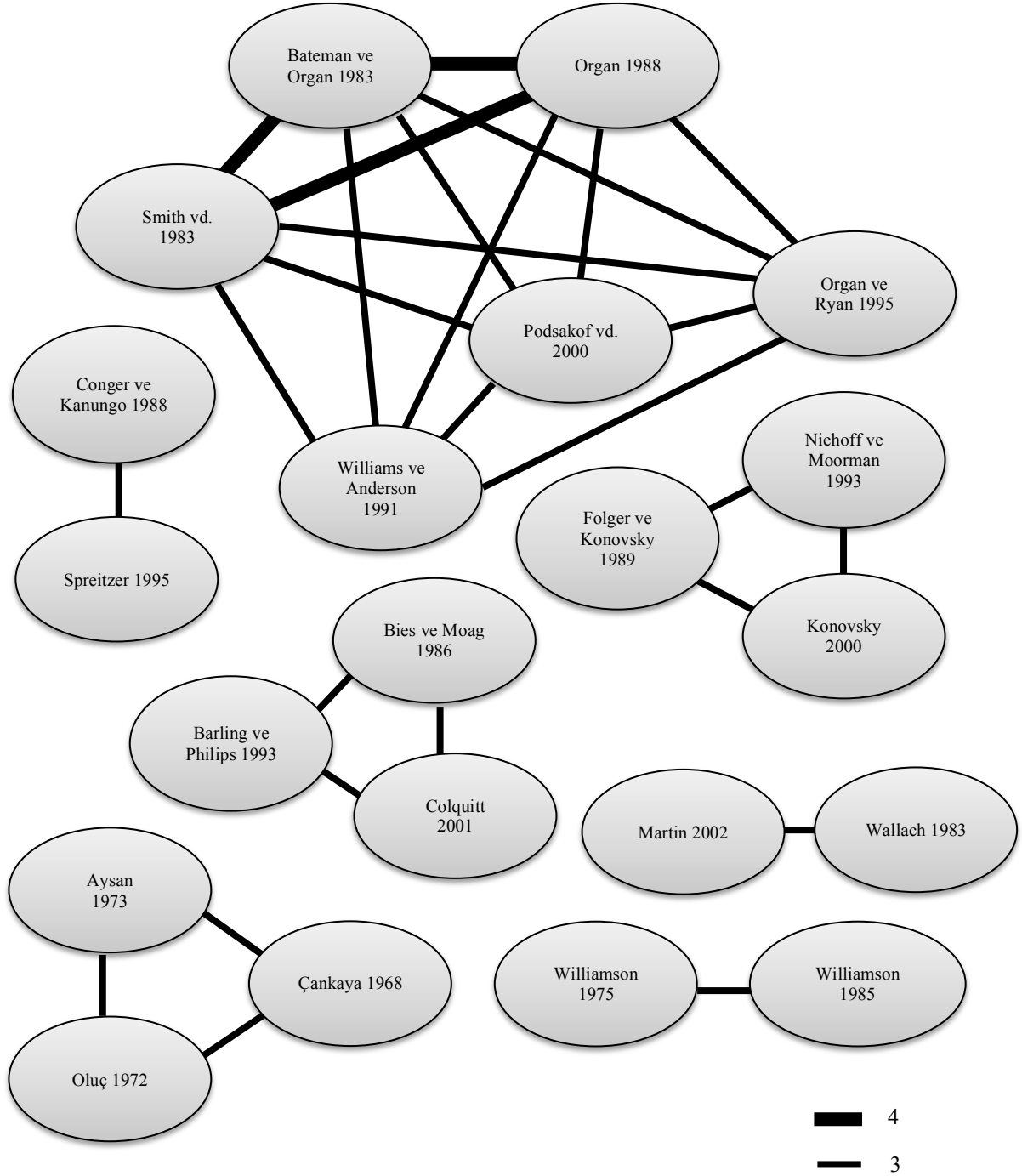
Kaynak	Tüm Makaleler	ÖY	ÖD	İKY
	Atıf Sayıları			
Koçel, T.; 2006, İşletme yöneticiliği	14	6	5	3
Hofstede, G.; 2001, Culture's consequences	12	4	6	2
Robbins, S. P.; 2003, Organizational behavior	8	4	4	0
Dinçer, Ö.; 1998, Stratejik yönetim ve işletme politikası	7	7	0	0
Schein, E. H.; 1992, Organizational culture and leadership	6	3	3	0
Eren, E.; 2000, Örgütsel davranış ve yönetim psikolojisi	6	0	5	1
Cascio, W. 1995 Managing human resources	5	0	0	5
DiMaggio P.J. ve W.W. Powell; 1991[1983]; The Iron Cage revisited (m)	5	5	0	0
Kaplan, R.S. ve D.P. Norton; 1999, Balanced scorecard: Şirket stratejisini eyleme dönüştürmek	5	4	0	1
Nunnally, J. C.; 1978, Psychometric theory	5	2	3	0
Organ, D.W.; 1988, Organizational citizenship behaviour: The good soldier syndrome	5	0	5	0
Williamson, O. E.; 1985, The economic institutions of capitalism: Firms, markets, relational contracting	5	3	2	0
Yüksel, Ö.; 2000, İnsan kaynakları yönetimi	5	0	0	5
Aycan, Z., Kanungo, R. N., Mendonca, M., Yu, K. ve Deler, J.; 2000, Impact of culture on human resource management practices: A 10 country comparison (m)	4	3	1	0
Bateman, T. ve Organ, D.W.; 1983, Job satisfaction and the good soldier (m)	4	0	4	0
Buğra, A.; 1994, State and business in modern turkey: A comparative study	4	3	0	1
Can, H.; 1999, Organizasyon ve yönetim	4	1	4	0
Eisenberger, R., Huntington, R., Hutchison, S. ve D. Sowa; 1986, Perceived organizational support (m)	4	0	4	0
Eren, E.; 1998, Yönetim psikolojisi	4	0	4	4
Greenberg, J. ve R.A. Baron; 2000, Behavior in organizations	4	0	4	0
Hamel, G. ve C.K. Prahalad; 1996, Geleceği kazanmak	4	4	0	0
Hackman, J.R. and G.R. Oldham; 1975, Development of the job diagnostic survey (m)	4	0	4	0
Hair, J. F., J. R. Anderson, R. E., Tatham, R. L. ve W. C. Black; 1998, Multivariate data analysis	4	2	1	1
Hofstede, G., B. Neuijen, D. D. Ohayv, ve G. Sanders; 1990, Measuring organizational cultures: A qualitative and quantitative study across twenty cases (m)	4	2	2	0
Hofstede, G.; 1991, Cultures and organizations: Software of the mind	4	1	3	0
Kurtuluş, K.; 2004, Pazarlama araştırmaları	4	0	2	2
Locke, E A.; 1976, The nature and causes of job satisfaction, handbook of industrial and organizational psychology	4	0	4	0
Organ, D. W. ve K. A. Ryan; 1995, A meta-analytic review of attitudinal and dispositional predictors of organizational citizenship behavior	4	0	4	0
Sabuncuoğlu, Z.; 2000, İnsan kaynakları yönetimi	4	0	1	3
Smith, A., Organ, D.W. ve J. W. Near; 1983, Organizational citizenship behavior: Its nature and antecedents	4	0	4	0
Podsakoff M., B. Mackenzie, J. B. Paine ve D. G. Bachrach; 2000, Organizational citizenship behaviors	4	0	4	0
Wheelen, T. H. ve J. D. Hunger; 2000, Strategic management and business policy	4	4	0	0
Açıklama Notu: En fazla dört ve üzeri atıf alan eserler dikkate alınmıştır. Aynı atıf farklı tarihlerdeki baskıya sahip ise o atıf için en son tarih dikkate alınmıştır. ÖY, örgütler ve yönetim'i, ÖD, örgütsel davranış'ı ve İKY, insan kaynakları yönetimi'ni ifade eder. Yayınların yanındaki (m) ile o çalışmaların makale oldukları belirtilmiştir.				

Tablo 2: Yönetim Araştırmaları Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerde En Fazla Atıf Alan Çalışmalar (2000-2009)

Kaynak	Tüm Makaleler	ÖY	ÖD	İKY
	Atıf Sayıları			
Buğra, A.; 1994, State and business in modern Turkey: A comparative study	13	12	0	1
Gökşen, N.S. ve B. Üsdiken; 2001, Uniformity and diversity in Turkish business groups	12	12	0	0
DiMaggio P.J. ve W.W. Powell; 1991[1983]; The Iron Cage revisited	11	10	0	1
Meyer, J.W. ve B. Rowan; 1991[1977], Institutionalized organizations	11	11	0	0
Hofstede, G.; 2001, Culture's consequences	9	5	3	1
Barley, S.R. ve P.S. Tolbert; 1997, Institutionalization and structuration	8	8	0	0
Burrell, G. ve G. Morgan; 1979, Sociological paradigms and organization analysis	7	7	0	0
Greenwood, R. ve C.R. Hinings; 1996, Understanding radical organizational change	7	7	0	0
DiMaggio P.J. ve W.W. Powell; 1991, Introduction	6	6	0	0
Leblebici, H., G. Salancik, A. Kopay ve T. King; 1991, Institutional change and the transformation of interorganizational fields	6	6	0	0
Scott, R.W.; 2001, Institutions and organizations	6	6	0	0
Scott, R.W.; 1987, The adolescence of institutional theory	6	6	0	0
Abrahamson, E.; 1996, Management fashion	5	5	0	0
Berger, P. ve T. Luckmann; 1989, The social construction of reality	5	5	0	0
DiMaggio, P. J.; 1988, Interest and agency in institutional theory	5	5	0	0
Friedland, R ve R.R. Alford; 1991, Bringing society back in	5	5	0	0
Greenwood, R., R. Suddaby ve C.R. Hinings; 2002, Theorizing change	5	5	0	0
Guillen, M.F.; 1994, Models of management	5	5	0	0
Guillen, M.F.; 2000, Business groups in emerging economies	5	5	0	0
Jepperson, L.R.; 1991, Institutions, Institutional Effects, and Institutionalism	5	5	0	0
Mayer, M.C.J. ve R. Whittington; 1999, Strategy, structure and systemness	5	5	0	0
Oliver, C.; 1991, Strategic responses to institutional pressures	5	5	0	0
Peters, T.J. ve R.H. Waterman; 1987, In search of excellence	5	4	0	1
Sargut, A.S.; 2001; Kültürler arası farklılaşma ve yönetim	5	2	2	1
Seo, M.G. ve W.E.D. Creed; 2002, Institutional contradictions, praxis, and institutional change	5	5	0	0
Üsdiken, B.; 1996, Importing theories of management and organization	5	5	0	0
Üsdiken, B ve Y. Pasadeos; 1993, Türkiye'de örgütler ve yönetim yazını	5	5	0	0
Whitley, R.; 1994, Dominant forms of economic organization in market economies	5	5	0	0
Abrahamson, E.; 1991, Managerial fads and fashion	4	4	0	0
Amsden, A. H. ve T. Hikino; 1994, Project execution capability, organizational know-how and conglomerate corporate growth in late industrialization	4	4	0	0
Beckert, J.; 1999, Agency, entrepreneurs, and institutional change	4	4	0	0
Çokgezen, M.; 2000, New fragmentations and new cooperations in the Turkish bourgeoisie	4	4	0	0
Demirağ, I. ve M. Serter, M.; 2003, Ownership patterns and control in Turkish listed companies	4	4	0	0
DiMaggio, P.J.; 1991, Constructing an organizational field as a professional project	4	4	0	0
Hair J.F., Anderson, R.E., Tatham, R.L. ve W.C. Black; 1998, Multivariate Data Analysis	4	1	2	1
Pfeffer, J. ve G.R. Salancik; 1978, The external control of organizations	4	2	0	2
Kuhn, T. S.; 1970, The structure of scientific revolutions	4	4	0	0
Nunnally, J. C.; 1978, Psychometric theory	4	1	2	1
Oliver, C.; 1992, The antecedents of deinstitutionalization	4	4	0	0
Özen, Ş.; 2000, Türk yönetim/organizasyon yazınında yöntem sorunu	4	4	0	0
Öniş, Z.; 1992, Redemocratization and economic liberation in Turkey	4	4	0	0
Powell, W.W.; 1991, Expanding the scope of institutional analysis	4	4	0	0
Powell, W.W. ve P.J. DiMaggio; 1991, The new institutionalism in org. analysis	4	4	0	0
Üsdiken, B. ve H. Leblebici; 2002, Organization theory	4	4	0	0
Üsdiken, B. ve Z. Erden; 2001, Örnek alma, mecbur tutulma ve geçmişe bağlılık	4	4	0	0
Üsdiken, B. ve D. Çetin; 2001, From betriebswirtschaftslehre to human relations	4	4	0	0
Westphal, J.D., R. Gulati ve S. M. Shortell; 1997, Customization or conformity?	4	4	0	0
Williamson, O.E.; 1975, Markets and hierarchies, analysis and antitrust implications	4	4	0	0

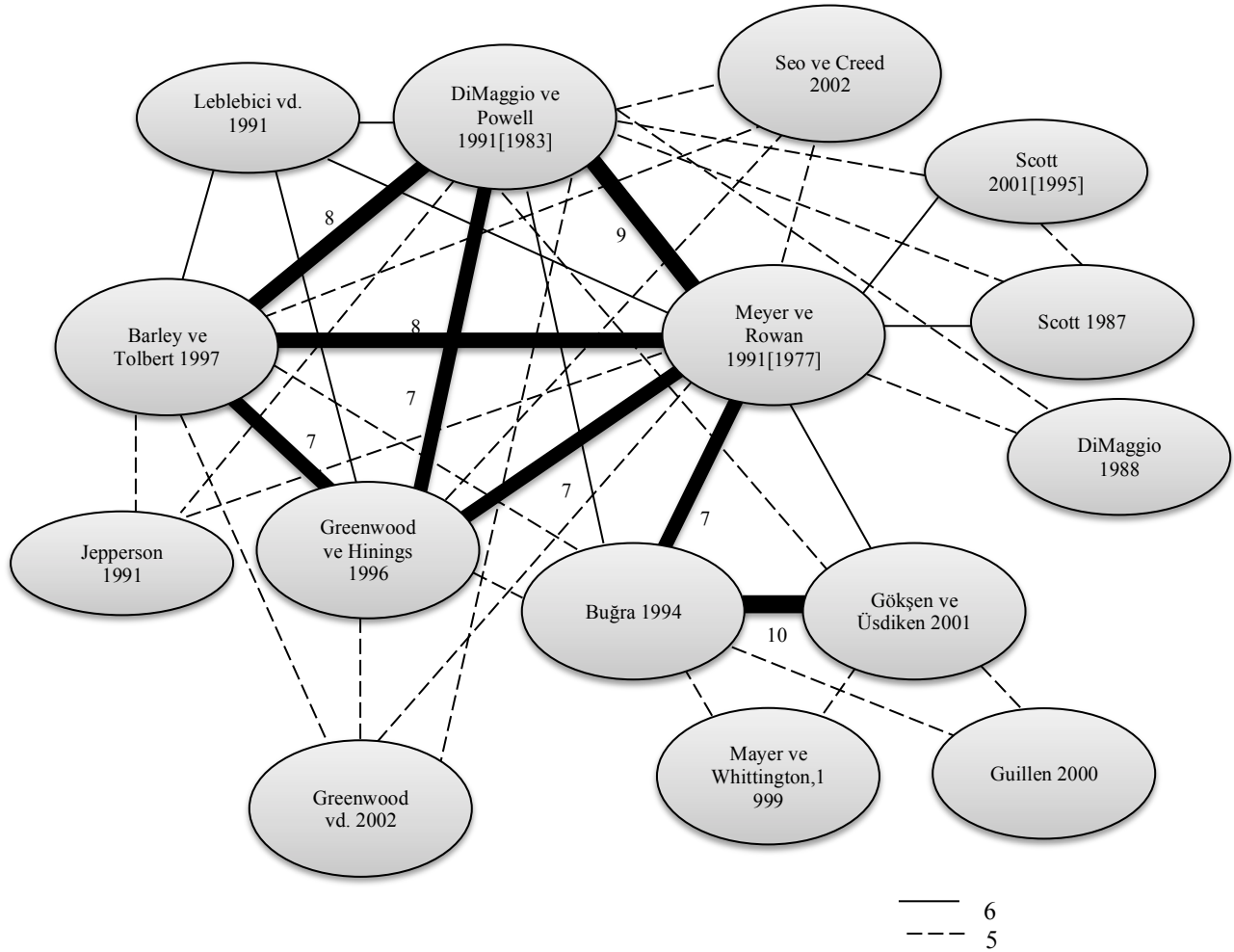
Açıklama Notu: En fazla dört ve üzeri atıf alan eserler dikkate alınmıştır. Aynı atıf farklı tarihlerdeki baskıya sahip ise o atıf için en son tarih dikkate alınmıştır. ÖY, örgütler ve yönetim'i, ÖD, örgütsel davranış'ı ve İKY, insan kaynakları yönetimi'ni ifade eder.

Şekil 1. Amme İdaresi Dergisi, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, ODTÜ Gelişme Dergisi ve Anadolu Üniversitesi İİBF Dergisi'nde Yayınlanan Makalelerdeki En Fazla Atıf Verilen Kaynaklar İçin Ortak Atıf Ağları (2000-2009)

Şekil 2.'de Yönetim Araştırmaları Dergisi'nde 2000-2009 yılları arasında yayınlanmış 49 çalışmaya ait 3342 atıf için yapılan ortak atıf analizi sonucu en fazla 5 ve üzerinde skora sahip yayın çiftlerinin oluşturduğu ağ görülmektedir.

Şekil 2. Yönetim Araştırmaları Dergisi'nde Yayımlanan Makalelerdeki En Fazla Atıf Verilen Kaynaklar İçin Ortak Atıf Ağları (2000-2009)

Ek 1. Araştırmaların Alt Alanlara Göre Ayrıştırılmasında Kullanılan Kriterler (Üsdiken ve Pasadeos, 1991)

A. Örgütler ve Yönetim

- örgüt ve yönetim kuramı;
- örgütsel yapılar/örgütsel tasarım;
- örgüt-çevre ilişkileri/örgütlerarası ilişkiler;
- örgütsel kültür;
- çok uluslu ortamda örgütler/kültür
- örgüt ilişkileri/çok uluslu işletmeler;
- sosyo-politik ortamda örgütler/sosyal sorumluluk meseleleri;
- yönetim süreçleri/yönetimin ilke ve yöntemleri/genel olarak planlama ve kontrol;
- örgütlerde karar alma süreçleri;
- araştırma geliştirme ve teknolojinin yönetimi

B. Örgütsel Davranış

- örgütsel ortamda bireysel davranışın temelleri (kişilik özellikleri, algılama, öğrenme, değerler ve tutumlar);

- birey örgüt ilişkileri ve sonuçları (bağlanma, motivasyon, stres, iş tatmini, işten ayrılma);
- örgütsel ortamda gruplar ve gruplar arası ilişkiler;
- önderlik;
- katılım ;
- iletişim;
- sürtüşme/çatışma;
- örgüt iklimi;
- örgüt geliştirme ve yöntemleri;
- iş tasarımı/iş zenginleştirme

C. İnsan Kaynakları Yönetimi

- iş analizleri/iş tanımları;
- insan kaynakları planlaması/kariyer meseleleri ve planlaması;
- işe alma / seçme ve yerleştirme /terfi / işten çıkarma;
- iş değerlendirme; - ücret ve teşvik sistemleri / yan faydalar;
- eğitim ve geliştirme;
- performans değerlendirme

Ek 2. Araştırmaya Dahil Edilen Makaleler

Örgütler ve Yönetim	Örgütsel Davranış	İnsan Kaynakları Yönetimi
<i>Yönetim Araştırmaları Dergisi</i>		
Bodur ve Kabasakal (2002); Özen (2002a); Üsdiken ve Erden (2002); Sargut (2002); Üsdiken (2002); Yıldırım (2002); Özen (2002b); Danışman ve Özgen (2003); Wasti ve Önder (2003); Eryılmaz (2004); Özkara ve Kurt (2004); Özen (2004); Saatçioğlu (2004); Erçek (2004); Özkara ve Özcan (2004); Barca (2005); Öz (2005); Duman, Kalemci ve Çakar (2005); Şahin (2005a); Şahin (2005b); Ararat ve Yurtoğlu (2006); Özen ve Yeloğlu (2006); Yamak, Ertuna ve Bolak (2006); Erdemir (2007); Üsdiken (2008); Çolpan ve Hikino (2008); Özkara, Kurt ve Karayormuk (2008); Karaevli (2008); Şengün ve Önder (2009); Üsdiken ve Erçek (2009); Yamak (2009); Alavuklar, Kılıçaslan ve Öztürk (2009); Ertuna ve Tükel (2009)	Aycan (2001); Özen-İşbaşı (2001); Wasti (2001); Erdem ve Sarvan (2001); Önder ve Wasti (2002); Bebekoğlu ve Wasti (2002); Aldemir, Arbak ve Özmen (2003); Turgut ve Tevruz (2003); Ertürk (2003); Arbak, Şanlı ve Çakar (2004); Şengün (2007); Wasti ve Erdil (2007); Öz ve Bulutlar (2009)	Küskü, Ataman ve Çakmak (2003); İlhan (2005); Karaevli, (2005)
<i>Amme İdaresi Dergisi</i>		
Ak ve Sevin (2000); Öncül (2000); Karadağ (2000); Aytürk (2000); Becerikli (2000); Kaya Benschir (2000); Benschir ve Leblebici (2001); Taşçı (2001); Üsdiken ve Erden (2001); Özgen (2002); Bulut ve Bakan (2002); Duran ve Eren (2002); Özen (2002); Doğan (2002); Çoşkun (2003a); Uluğ (2003); Kaya (2003); Taşçı (2003); Akdoğan ve Hasanov (2003); Çoşkun (2003b); Yağmurlu (2004); Ergeneli ve Özkaya (2004); Sayılır (2005); Ölçer (2005); Barca ve Balcı (2006); Sağsan (2007); Üsdiken ve Yıldırım-Öktem (2008); Besler (2009)	Aşan (2000); Sarpkaya (2000); Küskü ve Erçek (2000); Ensari (2000); Bayrak ve Mohan (2001); Zel (2001); Ertürk ve Yurtsever (2001); Erigüç ve Yıldırım (2001); Karatepe ve Sökmen (2001); Özgener (2002); Çarıkçı (2004); Özdevecioğlu (2004); Esatoğlu, Ağırbaş, Akbulut ve Çelik (2004); Özdemir Yaylacı (2005); Basım ve Tatar (2006); Arslantaş (2007); Özkutlu (2007); Gürbüz (2008); Songur, Basım ve Şeşen (2008); Gürbüz ve Mert (2009); Uluğ ve Beydoğan (2009); Wasti ve Wasti (2009)	Küskü (2001); Aytürk (2001); Üsdiken ve Wasti (2002); Zel (2002); Bilgin (2004); Can (2003); Baş ve Ardıç (2003); Özgener (2005); Cankul, Şahin ve Demir (2006); Esen (2006)
<i>ODTÜ Gelişme Dergisi</i>		
Öz (2003); Öz (2004); Aydın, Tüzüntürk ve Eryılmaz (2008); İlhan (2008); Danışman ve Özgen (2008); Üsdiken (2009); Çakmakçı (2009); Wasti, Kozan ve Kumar-Çınar (2009)	Küskü (2001); Baş ve Ardıç (2002); Ertürk, Yılmaz ve Ceylan (2004); Şengün ve Wasti (2006); Çöl (2006); Basım ve Şeşen (2009); Fiş ve Wasti (2009)	Sayım (2009)
<i>İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi</i>		
Berber (2000); Gençyılmaz ve Zaim (2000); Kılıç (2000); Yılğör (2002); Pınar ve Erdem (2002); Özbirecekli ve Ölçer (2002); Bakoğlu (2003); Semerciöz ve Çakınberk (2003); Karabulut (2004); Gürol (2004)	Sipahi ve Berber (2002); Ceylan ve Demircan (2002); Keskin ve Erdil (2003); Yahyagil (2004); Ordun (2004); Karcioğlu ve Yücel (2004); Özdevecioğlu ve Kaya (2005); Pelit (2005); Yahyagil (2005); Yüksel (2006); Torlak, Dilber ve Balaban (2007); Özutku (2008); Acar ve Dündar (2008); Pınar, Kamaşak ve Bulutlar (2008); Börekçi (2009); Gürbüz (2009)	Özçelik (2000); Tüzüner (2003); Acar, Aydınli ve Yıldırım (2005); Özçelik (2006)
<i>Eskişehir Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi</i>		
Özalp ve Tonus (2000); Özalp ve Besler (2000); Benligiray (2000); Özkalp (2000); Oktal (2001); Şakal (2001); Besler (2002); Besler (2003)	Bilgin (2000); Cengiz (2000); Bilgin (2001); Çetinel (2003b)	Benligiray (2001a); Benligiray (2001b); Tonus (2002a); Tonus (2002b); Benligiray (2003); Çetinel (2003a)

Ek 3. Yönetim Disiplinine Ait Beş Dergideki Alt Alanlara Göre Makaleler ve Atf Desenleri (2000-2009)

	Amme İdaresi Dergisi			İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi			ODTÜ Gelişme Dergisi			Eskişehir Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*			Yönetim Araştırmaları Dergisi		
	ÖD	ÖY	İK	ÖD	ÖY	İK	ÖD	ÖY	İK	ÖD	ÖY	İK	ÖD	ÖY	İK
	<i>Makale, Atf ve Yazarların Kendi Çalışmalarına Yaptıkları Atıfların Sayısı</i>														
2000	4;115;2	6;87;3	-	-	3;46	1;21;1	-	-	-	2;54	4;56;1	-	-	-	-
2001	5;170;7	3;119;12	2;61;4	-	-	-	1;68;1	-	-	1;6	2;24	2;35;1	4;204;8	-	-
2002	1;44	5;185;3	2;89;11	2;36;1	3;58	-	1;51	-	-	-	1;9	2;16	2;83;1	7;433;31	-
2003	-	6;186;4	2;36	1;38;1	2;69;1	1;25;1	-	1;27;3	-	1;27	1;19;1	2;45	3;176;4	2;171;1	1;57
2004	3;103;1	2;62;2	1;28;2	3;96;3	2;62	-	1;53;1	1;12;3	-	-	-	-	1;36	6;707;5	-
2005	1;11	2;79;1	1;44	3;136;4	-	1;32	-	-	-	-	-	-	-	5;213;4	2;207;3
2006	1;21	1;36;1	2;65	1;44	-	1;24;1	2;113;1	-	-	-	-	-	-	3;261;14	-
2007	2;84	1;56;6	-	1;29;3	-	-	-	-	-	-	-	-	2;153;4	1;120;3	-
2008	2;158;1	1;44;2	-	3;80	-	-	-	3;217;3	-	-	-	-	-	4;177;5	-
2009	3;199;2	1;29	-	2;85;3	-	-	2;197;1	3;249;10	1;59;1	-	-	-	1;45	5;395;13	-
Toplam	22;905	28;883	10;323	16;544	10;235	4;102	7;482	8;505	1;59	4;87	8;108	6;96	13;697	33;2477	3;264
	60; 2111;(64) = 2047			30; 881;(19) = 862			16; 1046;(24) = 1022			18; 291;(3) = 288			49; 3438;(96) = 3342		

Açıklama Notu: Hücrelerdeki ilk değerler makale sayılarını ifade eder. İkinci değerler o makalelerdeki toplam atf sayılarını ifade eder. Eğer belirtilmiş ise üçüncü değerler yazarların kendi çalışmalarına verdikleri atıfların sayısını ifade eder.

* Derginin son sayısı 2003 yılında basılmıştır.

Ek 4. Şekil 1.'deki Kaynakların Künyesi

- Aysan, M. 1973. Türkiye'de işletmecilik eğitiminin durumu ve gelişme imkanları, *Sevk ve İdare Dergisi*, 61: 9-14.
- Barling, J. ve Phillips, M. 1993. Interactional, formal, and distributive justice in the workplace: An exploratory study, *The Journal of Psychology: Interdisciplinary and Applied*, 127: 649-656.
- Bateman, T.S. ve Organ, D.W. 1983. Job satisfaction and the good soldier: the relationship between affect and employee citizenship, *Academy of Management Journal*, 26: 587-595.
- Bies, R.J. ve Moag, J.S. 1986. Interactional justice: Communication criteria of fairness. In R. J. Lewicki, B. H. Sheppard, & M. H. Bazerman (Eds.), *Research on negotiation in organizations* (pp. 43-55). Greenwich, CT: JAI Press.
- Colquitt, J.A. 2001. On the dimensionality of organizational justice: A construct validation of a measure, *Journal of Applied Psychology*, 86: 386-400.
- Conger J.A ve Kanungo, R.N. 1988. The empowerment process: Integrating theory and practice, *The Academy of Management Review*, 13: 471-482.
- Çankaya, A.M. 1968. Yeni Mülkiye tarihi ve Mülkiyeliler (Mülkiye Şeref Kitabı), 1961-1967. Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınevi.
- Folger, R. ve Konovsky, M.A. 1989. Effects of procedural and distributive justice on reactions to pay raise decisions. *The Academy of Management Journal*, 32: 115-130.
- Konovsky, M. A. 2000. Understanding procedural justice and its impact on business organizations, *Journal of Management*, 26: 489-511.
- Martin, J. 2002. *Organizational culture: Mapping the terrain*. USA: SAGE Publications.
- Niehoff, B.P. ve Moorman, R.H. 1993. Justice as a mediator of the relationship between methods of monitoring and organizational citizenship behavior, *The Academy of Management Journal*, 36: 527-556.
- Oluç, M. 1972. İşletme fakültesinin kuruluş ve gelişmesi. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 1: 1-11.
- Organ, D.W. 1988. *Organizational citizenship behavior: The good soldier syndrome*. Lexington, MA: Lexington.
- Organ, D.W. ve Ryan, K. 1995. A meta-analytic review of attitudinal and dispositional predictors of organizational citizenship behavior, *Personnel Psychology*, 48: 775-802.
- Podsakoff, P.M., MacKenzie, S.B., Paine, J.B. ve Bachrach, D.G. 2000. Organizational citizenship behaviors: A critical review of the theoretical and empirical literature and suggestions for future research, *Journal of Management*, 26 : 513-563.
- Smith, C.A., Organ, D.W. ve Near, J.P. 1983. Organizational citizenship behavior: Its nature and antecedents. *Journal of Applied Psychology*, 68: 655-663.
- Spreitzer, G.M. 1995. Psychological empowerment in the workplace: Dimensions, measurement, and validation, *Academy of Management Journal*, 38: 1442-1465.
- Wallach, E.J. 1983. Individuals and organizations: The Cultural Match, *Training & Development Journal*, 12: 28-36.
- Williams, L.J. and Anderson, S.E. 1991. Job satisfaction and organizational commitment as predictors of organizational citizenship and in-role behavior, *Journal of Management*, 17: 601-617.
- Williamson, O.E. 1975. *Markets and hierarchies: Analysis and antitrust implications*. New York: Free Press.
- Williamson, O.E. 1985. *The economic institutions of capitalism: Firms, markets, relational contracting*. New York: Free Press.

Ek 5. Şekil 2'deki Kaynakların Künyesi

- Barley, S. R., ve Tolbert, P. S. 1997. Institutionalization and structuration: Studying the links between action and institution. *Organization Studies*, 18: 93-117.
- Buğra, A. 1994. *State and business in modern Turkey*, New York: New York University Press
- DiMaggio, P. J. (1988). Interest and agency in institutional theory. In L. G. Zucker (Ed.), *Institutional patterns and organizations: Culture and environment*, Cambridge, MA, Ballinger.
- DiMaggio, P. J. ve Powell, W. W. 1983. The iron cage revisited: Institutional Isomorfism and collective rationality in institutional fields. *American Sociological Review*, 48: 147-160.
- DiMaggio, P. J. ve Powell, W. W. 1991. The iron cage revisited: Institutional Isomorfism and collective rationality in institutional fields. In W.W. Powell & P. J. DiMaggio (Eds.) *The new institutionalism in organization analysis* (pp.63-82). Chicago: University of Chicago Press.
- Gökşen, N.S. ve Usdiken, B. 2001. Uniformity and diversity in turkish business groups: Effects of scale and time of founding. *British Journal of Management*, 12: 325-49.
- Greenwood, R. ve Hinings, C.R. 1996. Understanding radical organizational change: Bringing together the old and new institutionalism, *Academy of Management Review*, 21: 1022-1054.
- Greenwood, R., Suddaby, R. ve Hinings, C.R. 2002. Theorizing change: The role of professional associations in the transformation of institutionalized fields, *Academy of Management Journal*
- Guillen, M.F. 2000. Business groups in emerging economies: A resource based view. *Academy of Management Journal*, 43, 362-380.
- Jepperson, R. L. (1991). Institutions, institutional effects and institutionalism. In W.W. Powell & P. J. DiMaggio (Eds.) *The new institutionalism in organization analysis* (pp.143-163). Chicago: University of Chicago Press.
- Leblebici, H., Salancik, G., King, T., Copay, A. 1991. Institutional change and the transformation of interorganizational fields: An organizational history of the U.S. Radio Broadcasting Industry. *Administrative Science Quarterly*, 36: 333-363
- Mayer, M.C.J. ve Whittington, R. 1999. Strategy, structure and systemness in France, Germany and UK, 1950–1993, *Organization Studies*, 20: 933–59.
- Meyer J. W. ve Rowan B. 1977. Institutional organizations: formal structure as myth and ceremony, *American Journal of Sociology*, 83: 340-63.
- Meyer J. W. ve Rowan B. 1991. Institutional organizations: formal structure as myth and ceremony, In W.W. Powell & P. J. DiMaggio (Eds.) *The new institutionalism in organization analysis* (pp.41-61). Chicago: University of Chicago Press.
- Scott, R.W. 1987. The adolescence of institutional theory. *Administrative Science Quarterly*, 32: 493–511.
- Scott, R.W. 2001[1995]. *Institutions and organizations*, Thousand Oaks: Sage Publications
- Seo, M.G. ve Creed, W.E.D. 2002. Institutional contradictions, praxis, and institutional change, *Academy of Management Review*, 27: 222-247.